

ALEXANDRE GALI EN EL CENTENARI DEL SEU NAIXEMENT

M. Carme Carmona i Cornet

La Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, ha organitzat dos actes d'homenatge a la figura del pedagog català Alexandre Galf.

El primer acte, una taula rodona sobre l'obra pedagògica d'Alexandre Galf, tingué lloc el propassat 27 de maig, a la seu de la Societat, amb una considerable participació de representants del camp educatiu a Catalunya. Hi intervingueren: Jordi Galf, pedagog i fill d'Alexandre Galf; Joan Triadú, President de la Societat; Lluís Folch i Camarasa, Vice-president de la Societat; Vicenç Benedito, professor de la Universitat de Barcelona i Miquel Siguan, Director de l'ICE de la Universitat de Barcelona, com a moderador.

Els membres de la taula rodona coincidiren, des d'angles diferents, a remarcar la importància de la tasca del Senyor Galf en els seus anys d'educador, tot assenyalant els aspectes més rellevants de la seva obra i ideologia.

Profundament catalanista, d'arrels cristianes i liberals, palesà vivament les seves preocupacions, aportant a la pedagogia catalana conceptes extremadament avançats per al seu temps. La llibertat, la dignitat humana, la conducta del nen, de l'home, la responsabilitat, l'activitat cultural, el nivell de coneixements de l'alumne, la lleialtat a l'escola activa, les seves investigacions i estudis pedagògics (bilingüisme, mesura de la comprensió escrita, didàctica de la història, didàctica de la llengua - l'acció recíproca llenguamentalitat -, l'organització escolar, la concepció d'avaluació) i la lluita per una Catalunya vertebrada, esdevingueren les notes més significatives de la seva tasca de creador, pensador, estudiós, historiador i lliutador, molts cops en circumstàncies adverses o marginades, i que el van fer "mestre de mestres" en uns anys plens de trasbalsos polítics i socials, "una pedra de toc molt valuosa", com va dir en Folch i Camarasa, i "en Alexandre Galf tot és pedagogia", com va dir en Joan Triadú.

Hom esmentà la futuribilitat del seu pensament pedagògic, de la seva tècnica de la didàctica, la seva tasca d'experimentació i l'actualització, avui, en la Universitat de Barcelona, en l'ICE, i en la Generalitat de Catalunya, de les seves idees educatives, dels seus estudis pedagògics.

També foren motiu de reflexió les diferències que envoltaren el Sr. Galf respecte als seus coetanis. Les circumstàncies sociopolítiques i ideològiques pesaren sobre l'esperit educatiu d'aquells anys. Dubtant del catalanisme dels qui seguien la línia educativa de la Institució Lliure d'Ensenyança, i dels qui essent catedràtics d'Universitat feien de mestres, ell continuà en el seu Blanquerna, essent un "mestre" dins els mestres renovadors de la Pedagogia a Catalunya.

El dia 2 de juny, al saló Torres Garcia de la Generalitat de Catalunya tingué lloc el segon acte. L'acte, presidit pel Molt Honorable President de la Generalitat, Jordi Pujol, també acollí una generació d'educadors de diverses entitats i institucions, així com antics alumnes de l'Escola Blanquerna i de l'Escola Normal de la Generalitat, i els familiars d'Alexandre Galf, els seus fills, Raimon, Francesc i Jordi. Copresidiren l'acte: Raimon Galf; l'Honorable Conseller d'Ensenyament, Joan Guitart; el President de la Societat Catalana de Pedagogia, Joan Triadú; el Secretari de l'Institut d'Estudis Catalans, Ramon Aramon, i Antoni Badia i Margarit, ex-~~rector~~ de la Universitat de Barcelona, que pronuncià una conferència sobre "Alexandre Galf: l'home, el pedagog", glossant la figura del mestre i situant-la en el seu context històric, tot dient que el Sr. Galf formà part d'una generació d'homes amb il·lusions, d'homes renovadors en el camp cultural, i esmentant la seva contribució a la sociolingüística, mitjançant l'estudi del problema del bilingüisme. Va fer recordança, també, de les seves experiències com a alumne de l'Escola Blanquerna.

El President Jordi Pujol recordà i esmentà els seus primers contactes amb el Sr. Galf, deguts a les inquietuds per la nostra llengua. Assenyalà l'esforç del pedagog en el seu treball col·lectiu i voluntarista i la seva incidència decisiva per a Catalunya. També assenyalà que, malgrat que les circumstàncies històriques són diferents, també, ara, hi ha homes amb il·lusions, i que el dèficit educatiu a casa nostra és tema

primordial a l'hora de repartir els pressupostos a Catalunya. En acabar, palesà la importància que té el mestre a l'escola, tot remarcant que hi ha escoles mal condicionades que tenen uns bons mestres, i escoles ben condicionades amb mals mestres. El risc, digué, és que el mestre esdevingui un funcionari de l'ensenyament, perquè si això succeís, l'esperit de fer país, l'esperit de formar homes i de millorar el nivell educatiu deixaria d'existir. Homes com Alexandre Galf són el símbol i l'estímul per a no aturar-nos mai en la nostra tasca de lluitar i treballar per Catalunya i defensar-la.